

social development

Department:
Social Development
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

MUTEVHE WA U SEDZIWA NGA VHABEBI

Malugana na u vula hafhu ha mbekanyamushumo ya mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela hu songo fhelelaho hune ha ṅetshedza tshumelo ya musu tshikolo tsho bva kha maga a u amba, u thivhela na u fhelisa u phaḍalala ha COVID – 19 musu hu saathu vulwa hafhu na u ṅwalisa vhana hafhu.

Minisṭa wa Muhasho wa Vhulondavhathu vha khou dzinginya ḍuvha ḷa u vula hafhu ha senthara dza mbekanyamushumo dza mveledziso ya vhana vhaṭuku (ECD) (fhethu ha u londela hu songo fhelelaho hu ṅetshedzaho tshumelo dza mbekanyamushumo dza mveledziso ya vhana vhaṭuku u ya nga ha khethekanyo 93(95)(a) ya Mulayo), zwigwada zwa u tamba, vhaleli vha vhana (vho mme vha masiari), ḷaiburari ya zwitambiswa, mbekenyamushumo dza mveledziso ya vhana vhaṭuku dzi tshimbilaho na fhethu ha u londela hu songo fhelelaho hu ṅetshedzaho tshumelo dza murahu ha tshikolo dzi ṅetshedzaho tshumelo ya u guda ha u ranga, u londa na mbekanyamushumo dza mveledziso u ya nga ha Mulayo wa Vhana 38 wa 2005. Minisṭa vha ḍo ḍivhadza datumu ya u vula hafhu kha Gazete ya Muvhuso na kha midia.

Minisṭa wa Muhasho wa Vhulondavhathu na Minisṭa wa Muhasho wa Mutakalo vha tea u dzhiela ṅṅha zwithu zwo vhalaho, kathihi na zwifareaho nga ha u pfukhiselana ha COVID-19 na zwine zwa ḍo tevhela phanḍa ha musu a tshi ḍivhadza u vula hafhu ha mbekanyamushumo dzo bulwaho afho ṅṅha. **Minisṭa vha a zwi ḍivha uri musu vha tshi ita ṅḍivhadzo ya nga ha u vula hafhu ha mbekenyamushumo dza mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho zwi ṅangana na u eletshedza vhabebi uri zwo tsireledzea uri vha humisele vhana vhavho kha mbekanyamushumo idzo, arali vha tshi khou nanga u ita ngauralo.**

Ndi zwa ndeme uri vhabebi vha dzhieze nzhele uri u humisele vhana vhavho kha mbekenyamushumo dza mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho ndi u nanga havho vhone vhaṅe sa mubebi kana muṅḍi a re mulayoni. Ngauralo, vhabebi vha na pfanelo kha zwi tevhelaho musu vha saathu humisele vhana vhavho kha mbekenyamushumo dza mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho:

1. U ḍivhadziwa nga ha maga a u amba, u thivhela na u fhelisa u phaḍalala ha COVID – 19 e mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho ya a dzhia u lugisela u vula hafhu phanḍa ha ḍuvha ḷa u vula hafhu.
2. U ḍivhadziwa nga ha maitete na maga ane mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho ya ḍo a tevhela u amba, u thivhela na u fhelisa u phaḍalala ha COVID – 19.
3. U ḍivhadziwa uri a huna ṅwana, hu tshi kateliwa na ṅwana a re na vuholefhali, o dzhenaho kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho nga ṅwedzi we tshiimo tsha lushaka tsha shishi tsha ḍivhadzwa ane a nga hanelwa u ḍiṅwalisa hafhu kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho ye a vha a tshi dzhena khayogo nga ṅḍa ha zwo sumbedzwaho kha pharagirafu ya 4.
4. U ḍivhadziwa uri ṅwana a re na maṅwe malwadze a ḍivheaho ane a nga mu vhea khomboni u fhira vhaṅwe sa zwine zwa ṅalusiwa nga Muhasho wa Mutakalo a nga ḍi sa vhuvelela kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhaṭuku, nga ṅḍa ha musu dokotela o ṅea thendelo yo tou ṅwaliwaho ya uri zwo tsireledzea uri ṅwana o raloho a vhuvelele na u dzhenelela kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho.
5. U vhudzisa na u fhiwa mafhungo nga ha maitete na maga a u amba, u thivhela na u fhelisa u phaḍalala ha COVID – 19 kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhaṭuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho a saathu dzhia tsho ya uri u a vhuvisa ṅwana kana hai (vha shumise mutevhe u thusa hafha).

Mutevhe wa vhabebi			
1	Mafhungo a bvaho kha tshiimiswa malugana na u vula hafhu na mafhungo othe ane nda nga a toda.	☐	☐
2	Ndo divhadziwa uri u vuyisa nwana kana vhana kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhatuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho ndi nga u funa na tsheo yanga ndi ndothe.	☐	☐
3	Ndo netshedziwa mafhungo a uri ndi lugisela hani nwana wanga divha na divha musi a saathu da kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhatuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho.	☐	☐
4	Mafhungo nga ha u tola divha na divha musi a tshi dzhena kana u dzhena hafhu dzharatani	☐	☐
5	Fhethu na zwishumiswa zwo kuniswa musi hu saathu vula hafhu.	☐	☐
6	Zwine fhethu na zwishumiswa zwa do kunisiswa zwone divha na divha u thivhela na u fhelisa u phadalala ha COVID-19.	☐	☐
7	Vhashumi vhothe vho pfumbudziwa nga ha maga a u amba, u thivhela na u fhelisa u phadalala ha COVID – 19	☐	☐
8	Ndo humbeliwa u netshedza zwidombedzwa zwa vhukwamani u itela arali nwana wanga a nga lwala nda tea u kwamiwa.	☐	☐
9	Hu na maitete na maga a u langa madzhenele	☐	☐
10	Mafhungo nga ha maitete ane a do tevhelwa muusi nwana wanga kana nwana muwe na muwe a nga sumbedza tsumbadwadze dzi yelanaho na COVID 19	☐	☐
11	Mafhungo a uri mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhatuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho yo dinwalisa sa zwine zwa todiwa nga Mulayo wa Vhana wa 38 wa 2005, na uri arali i saathu dinwalisa, maga ane yo a vhea a u dinwalisa.	☐	☐
12	Mafhungo nga ha maga na maitete a u vhetshela thungo na u londa vhana vhane vha nga lwala vhukati ha divha.	☐	☐
13	Mafhungo nga ha maitete ane a do tevhelwa musi mura do wa vhashumi a tshi nga lwala kana u sumbedza tsumbadwadze dzi tumanaho na COVID-19	☐	☐
14	Mafhungo a uri nwana a re na muwe malwadze a divheaho ane a nga mu vhea khomboni u fhira vhanwe a nga di sa vhuwelele, nga nda ha musi dokotela o nea thendelo yo tou nwalihaho ya uri zwo tsireledzea uri nwana o raloho a vhuwelele na u dzhenelele kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhatuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho.	☐	☐
15	Mafhungo nga ha thodea na u sa todea ha u ambara masiki musi hu khou dzheniwa kha mbekenyamushumo ya mveledziso ya vhana vhatuku na / kana fhethu ha u londela lu songo fhelelaho	☐	☐
16	Uri tshikhala vhukati ha vhatu tshi do itiswa hani.	☐	☐
17	Ndo divhadziwa uri nwana u tea u fheletshedzwa nga mubebi kana muungi a re mulayoni, kana arali zwi sa konei nga zwiitisi zwi pfalaho, muthu o tendelwaho nga mubebi kana muungi a re mulayoni, ane a do vha hone divha na divha musi nwana a tshi swika u itela u tola tsumbadwadze.	☐	☐

This is the *Tshivenda* version of the **Parents' Checklist** published under the signature of the Acting Director General on 23 June 2020. The original English version remains the official version.